

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asia: Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2014

Viite: Lausuntopyyntö 8.9.2015

Satu ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja toteaa seuraavaa.

Yleisradion hallintoneuvoston kertomus on varsin seikkaperäinen ja antaa hyvän kuvan sekä Yleisradion toiminnasta, että siihen vaikuttavan toimintaympäristön muutoksista. Hallintoneuvosto ei ole kuitenkaan ryhtynyt omassa organisaatiossaan toimiin, jotka kaupallisella puolella ovat olleet välttämättömyyksiä ja jotka parhaimmillaan olisivat edistäneet koko toimialan elinvoimaa. Siksi onkin hyvä, että Ylen tehtävää ja rahoitusta arvioidaan erillisessä työryhmässä.

Yle ja riippumattomat tuotantoyhtiöt

Ylen yhtenä mainittuna tavoitteena on, että julkisen palvelun hankinnat luovat elinvoimaa ja jatkuvuutta yhtiön ulkopuoliselle luovalle alalle. Tätä tehtävää Yle on hoitanut hankkimalla tai rahoittamalla sellaisia ohjelmia, joita kaupalliset media-yhtiöt eivät ole pystyneet kaupallistamaan. Näitä ovat esimerkiksi yksittäiset dokumentit, suurin osa elokuvista, lasten ja nuorten ohjelmat ja muut pienten kohderyhmien ohjelmat. Yleisradio pystyisi paljon enempäänkin.

Mielestämme Ylen tulee toimia enenevässä määrin osto-organisaationa ja hankkia merkittävä osa ohjelmistostaan (pois lukien uutiset, urheilu- ja asiaohjelmat) riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä. Jo nyt Yle itse toteaa että ”tuotantoyhtiöt vastaavat erityisesti vaikeiden asiakkuuksien saavuttamisesta”. Tuotantoyhtiöt osaavat hankalatkin asiakkuudet, koska ne tuottavat ohjelmia kaikille kanaville ja toimivat vahvasti kilpailluilla markkinoilla. Niiden on oltava luovia ja kustannustehokkaita pärjätäkseen kilpailussa. Tämä osaaminen olisi myös Ylen käytettävissä, mikäli Ylen rakenteita kevennettäisiin ja kaupallisten toimijoiden esimerkin mukaan työn tuottavuutta arvioitaisiin raskaillakin neuvotteluilla.

Olemme aikaisemmissa lausunnoissa useasti toivoneet Yleisradion hallintoneuvostolta avoimuutta esittämiensä lukujen suhteen. Olemme toivoneet genre-kohtaisia ohjelmatuntihintoja julkaistaviksi siten, että yksinkertaista vertailua voidaan tehdä esimerkiksi Yle-tuotantoisen ja tuotantoyhtiöltä ostetun draaman tuntihintojen välillä. Tällaisen tiedon pitäisi mielestämme kiinnostaa myös päättäjiä ja kun hinnat julkaistaisiin keskiarvoina, ei niitä voisi katsoa liikesalaisuuksienpiiriin kuuluviksi.

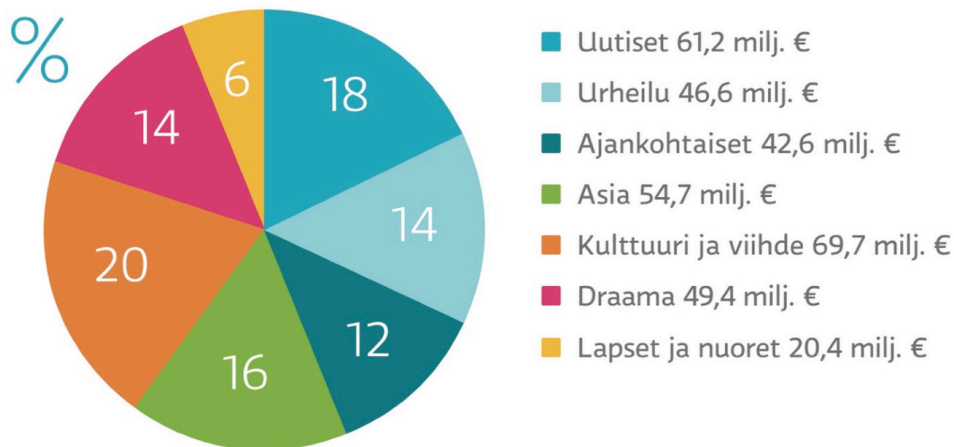
Vuonna 2014 Ylen ensiesitetyistä ohjelmista 26,6 % oli seuraavan taulukon mukaisesti tuotettu riippumattomissa tuotantoyhtiöissä. Samana vuonna niihin ohjelmiin kohdistui menoja 25 milj. €. Keskiarvolla laskettuna Yleisradio pystyisi noin 100 milj. €:lla hankkimaan koko kotimaisen ensiesitysohjelmistonsa (pois lukien uutiset ja urheilu) tuotantoyhtiöiltä.

RIIPPUMATTOMIEN KOTIMAISTEN TUOTTAJIEN OSUUS KOTIMAISISTA ENSILÄHETYKSISTÄ 2012 - 2014, % *

	YLE TV1	YLE TV2	YLE TEEMA	YLE FEM	YHTEENSÄ
2012	11,6	19,8	40,9	56,0	24,1
2013	12,9	34,3	37,8	61,5	30,9
2014	12,3	38,4	37,5	52,2	26,6

* poisluettuna uutiset ja urheilu vuonna 2014 tunteja oli yhteensä 2 458

SISÄLLÖT JA PALVELUT Yhteensä 344,6 miljoonaa euroa

Olisi hyvä pohtia, kuinka paljon sisältöjen ja palvelujen kokonaiskustannukset (344,6 milj. €) alenisivat, jos Yle toimisi enemmän osto-organisaationa kuin julkisena tuotantoyhtiönä. Yllä olevassa grafiikassa luvut ovat niin ylätasolla, että mitään johtopäätöstä asiasta ei niiden perusteella voi tehdä. Johtopäätöksiä voi tehdä siitä, että kaupalliset tv-toimijat hankkivat uutisia ja urheilua lukuun ottamatta ohjelmistonsa tuotantoyhtiöltä.

Sen lisäksi, että tuotantoyhtiöt toimivat tehokkaasti ja luovasti ovat ne kansainvälisesti verkottuneet ja tekevät määrätietoista työtä kasvun eteen. Erityisesti sarjamuotoisella draamalla, viihde- ja reality – ohjelmilla on kasvavat kansainväliset markkinat. Kaupallisilla toimijoilla on rajalliset resurssit ohjelmahankinnoilleen ja usein ne joutuvat pelaamaan varman päälle ja hankkimaan kansainvälisiä menestysformaatteja. Ylen tulisi sen sijaan keskittyä hankinnoissaan Suomessa luotuihin sisältöihin ja mahdollistaa sisältöjen kansainvälisestä kaupasta tuleva lisäansainta, tuotantovolyymien ja työllisyyden kasvu.

Sekä katsojaosuuksilla että kustannustehokkuudella arvioituna tuotantoyhtiöiden tuottamat ohjelmat ovat menestyneet erinomaisesti. Se ei ole kuitenkaan riittänyt perusteluksi tehostaa Ylen toimintaa ja kasvattaa vuosittaisia ohjelmahankintoja. Nyt kun indeksikorotusta vuodelle 2015 ei tule on pidettävä huoli, että mahdolliset leikkaukset kohdistuvat rakenteisiin eivätkä tuotantoyhtiökenttään.

Ehdotettavat toimenpiteet:

Lisättävä Yleisradiolakiin velvollisuus käyttää vähintään 30 % ohjelmistobudjetistaan hankintoihin kotimaisilta tuotantoyhtiöiltä (ns indikiintiö). Lakiin kirjoitettuna sääntö mahdollistaa pitkäaikaisen suunnittelun ja on riippumaton rahoituksen tasosta tai hallintoneuvoston vuosittaisista päätöksistä.

Veloitettava Yleisradion hallintoneuvostoa julkaisemaan toiminnan kustannukset siten, että eri ohjelmatyyppien kotimaiset tuntihinnat on avoimesti luettavissa.

Kunnioittavasti,

Helsingissä 14 syyskuuta 2015

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat Satu ry

Stiina Laakso
Toiminnanjohtaja